

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2021 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń
elektronicznych**

Na podstawie art. 131¹ § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r. w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych (Dz. U. poz. 1776 oraz z 2016 r. poz. 435) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2:
 - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) użytkownika konta – rozumie się przez to osobę fizyczną, dla której założono konto w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe;”,
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) koncie – rozumie się przez to zbiór danych identyfikujących użytkownika konta wraz z przyporządkowanymi zasobami systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe;”,
 - c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) uwierzytelnieniu – rozumie się przez to proces elektroniczny, który umożliwia identyfikację elektroniczną użytkownika konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe;”;
- 2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Doręczenia pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, zwanego dalej „systemem teleinformatycznym”, dokonuje się poprzez jego umieszczenie na koncie, z którego adresat wniósł pierwsze pismo w sprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;
- 3) w § 4:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po odbiorze pisma, na koncie, na którym umieszczono pismo, prezentowana jest data odbioru, a w przypadku nieodebrania pisma w terminie 14 dni od daty umieszczenia pisma na koncie – data w której upłynął 14 dniowy termin, o którym mowa w art. 131¹ § 2 zdanie trzecie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji przekazywane jest automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do sądu.”,

- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji zawiera: oznaczenie doręzonego pisma, chwilę jego odbioru i użytkownika konta, któremu doręczono pismo, albo – w przypadku nieodebrania pisma – informację, że pismo uznano za doręczone w trybie art. 131¹ § 2 zdanie trzecie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, chwilę umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym z oznaczeniem doręzonego pisma, a w przypadku postępowania rejestrowego także informację, że doręczenie nastąpiło na konto wskazane przez użytkownika konta, inne niż konto, z którego wniesiono pismo.”;

- 4) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przed uwierzytelnieniem użytkownika konta informuje się o sposobie i skutkach dokonywania doręczeń elektronicznych.”;

- 5) w § 6 po wyrazach „użytkownika” dodaje się wyrazy „konta”;

- 6) po § 6 dodaje się § 6¹ w brzmieniu:

„§ 6¹. W postępowaniu rejestrowym doręczenia pisma dokonuje się na inne konto, niż wskazane w § 3, jeżeli adresat w piśmie procesowym wskazał inne konto do doręczeń w systemie teleinformatycznym.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2021 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

w porozumieniu

MINISTER CYFRYZACJI

**Opracowano pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym**
sędzia Andrzej Vertun
Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego
(podpisano elektronicznie)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 131¹ § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.c.”. Przepis ten przewiduje, że Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonywania doręczeń elektronicznych, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane.

Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r. w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych (Dz. U. poz. 1776 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Potrzeba zmiany rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania i doprecyzowania obecnych regulacji do faktycznej funkcjonalności systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe oraz mających w tym zakresie wejść w życie z dniem 1 lipca 2021 r. zmian wynikających z przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 398 z późn. zm.). Wskazać przy tym należy, że projekt zawiera rozwiązania dotyczące doręczeń elektronicznych w postępowaniu cywilnym, które stanowią odrębny od doręczeń, określonych w art. 131² k.p.c., sposób doręczenia.

W projekcie w związku z tym wprowadza się nowe, precyzyjne definicje pojęć „użytkownika konta”, „konta” oraz „uwierzytelnienia”. Celem tych zmian jest doprecyzowanie rozumienia tych pojęć i zunifikowanie ich z pojęciami zawartymi w innych aktach wykonawczych dotyczących postępowania cywilnego z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

Projektowane zmiany doprecyzowują też sposób doręczenia pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Przepis § 3 rozporządzenia w proponowanym brzmieniu wyraźnie wskazywać będzie, że doręczenia korespondencji dokonuje się poprzez umieszczenie pisma „na koncie, z którego adresat wniósł pierwsze pismo w sprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”. Przepis ten w aktualnym brzmieniu przewiduje, że doręczenie następuje przez umieszczenie pisma w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający użytkownikowi konta zapoznanie się z jego treścią za pośrednictwem konta, co pozostawia wątpliwość, na które konto ma być dokonane doręczenie w sytuacjach, gdy w toku tego samego postępowania wnioskodawca bądź uczestnik wnoszą więcej pism, niż wszczynające postępowanie, korzystając każdorazowo z innych kont. Taka sytuacja może aktualnie mieć miejsce w elektronicznym postępowaniu rejestrowym. Projektowana zmiana precyzuje regułę, zgodnie z którą sąd każdorazowo będzie dokonywał danemu adresatowi doręczeń elektronicznych na to konto, z którego wpłynęło jego pierwsze pismo w sprawie, chociażby wnioskodawca/uczestnik (późniejszy adresat korespondencji) składał dalsze pisma w sprawie z innych kont. Jednocześnie nie pozbawia się wnioskodawcy/uczestnika prawa wskazania innego konta na potrzeby takich doręczeń. Prawo (wiążącego dla sądu) wskazania innego adresu do doręczeń nie budzi wątpliwości obecnie w postępowaniach tradycyjnych, prowadzonych „papierowo”. Powinno być ono uwzględnione również w postępowaniach prowadzonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, z wyjątkiem elektronicznego postępowania wieczystoksięgowego, którego specyfika i system je obsługujący uniemożliwiają wskazanie innego konta niż to, z którego wpłynął złożony przez notariusza, komornika sądowego albo naczelnika urzędu skarbowego wniosek wszczynający elektroniczne postępowanie wieczystoksięgowe. Możliwość wskazania innego konta przewidziana jest w przepisie § 6 rozporządzenia, zgodnie z którym doręczenie elektroniczne w elektronicznym postępowaniu upominawczym może być dokonane na inne wskazane konto w tym systemie (innemu użytkownikowi uprawnionemu do odbioru pism). Przepis § 6 jest już obecnie zatem przepisem szczególnym względem ogólnej reguły wynikającej z § 3 rozporządzenia. Od 1 lipca 2021 r. potrzebny będzie także przepis szczególny przewidujący możliwość doręczenia przez sąd pisma na inne konto, niż ustalone według wskazanej zasady, w elektronicznym postępowaniu rejestrowym, jeżeli konto takie zostanie wskazane przez adresata w piśmie procesowym. Wskazanie innego konta oznacza, że wola w tym zakresie musi być wyraźna, a zatem samo złożenie kolejnego pisma w sprawie z innego konta nie będzie poczytane jako wskazanie tego innego konta jako nowego konta do doręczeń. Do czasu wyraźnego wskazania

innego konta do doręczeń, doręczenia będą dokonywane na konto, z którego wpłynęło od danego adresata pierwsze pismo w sprawie. Stąd też zmiana przewidziana w projektowanym § 6¹. Do obecnego przepisu szczególnego w § 6 i nowego przepisu szczególnego w § 6¹ odsyłać będzie przepis § 3 in fine poprzez zwrot „chyba że przepis szczególny stanowi inaczej”.

Dotychczasowa redakcja § 3 posługiwała się ponadto sformułowaniem „w sposób umożliwiający użytkownikowi zapoznanie się z treścią pisma”, gdyż wskazywała ogólnie system teleinformatyczny jako miejsce zapoznania się z treścią pisma. W projektowanej redakcji § 3 rozporządzenia taki zapis traci swoje znaczenie. Ze stwierdzenia bowiem, iż pismo ma zostać umieszczone na koncie wynika dość jednoznacznie, iż zamieszczenie pisma zawiera w sobie element takiego działania, aby osoba przeglądająca konto mogła zapoznać się z zamieszczonym tam pismem.

Z uwagi na możliwość wskazania przez adresata innego konta do doręczenia pisma należało uwzględnić taką okoliczność także w przepisie § 4 ust 2 rozporządzenia, który wskazuje nowy element, jaki zawiera elektroniczne potwierdzenia odbioru korespondencji.

Zmiany natomiast ust. 1 § 4 rozporządzenia wyraźnie przewidują, że po odbiorze pisma, rozumianego zgodnie z definicją jako odbiór przez uwierzytelnienie, a w przypadku nieodebrania pisma w terminie 14 dni od daty umieszczenia go na koncie, prezentowana jest użytkownikowi konta na tym koncie data odbioru bądź data, z którą upłynął termin 14 dni na odbiór pisma. Data ta będzie prezentowana przy danym piśmie, w odpowiedniej kolumnie „data doręczenia”.

Zmiana § 5 rozporządzenia doprecyzowuje, że użytkownik konta przed uwierzytelnieniem na koncie nie otrzymuje pouczenia w sensie procesowym, ale jest informowany odpowiednim komunikatem o sposobie i skutkach dokonywania doręczeń elektronicznych. Informacja ta będzie prezentowana użytkownikowi konta bezpośrednio przed czynnością uwierzytelnienia, tj. na stronie umożliwiającej uwierzytelnienie się użytkownika konta.

Zakłada się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2021 r. wraz z wejściem w życie przepisów wskazanej ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw przewidujących istotne zmiany w funkcjonalności systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.

Projektowana regulacja nie wywiera bezpośredniego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Nie była dokonywana ocena OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Koordynator OSR nie przedstawił stanowiska dotyczącego oceny skutków regulacji.

Projekt nie wykonuje prawa Unii Europejskiej. Wprowadzane regulacje nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej i nie podlegają przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o których mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.